Želiš li svoju sreću?

Engl. napisao W. Doyle D. I.

ZAGREB 1925.
Tiskom Glasnika Srca Isusova.

ZVANJE.

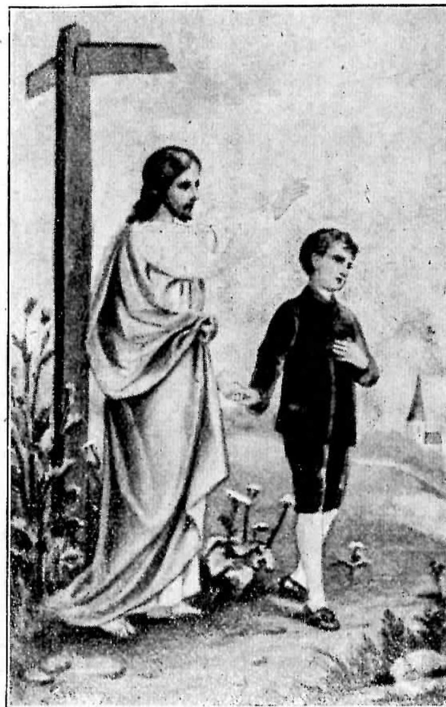
Engl. napisao W. Doyle D. I.

ZAGREB 1925.

Tiskom Glasnika S. I.

Dozvolom Starješinstva D. I. (3. 3. 1925. br. 64) i Nadbiskupskog duhovnog stola (11. 3. 1925. br. 1819) u Zagrebu.

»Dođi i slijedi me!« (Mat. 19, 21).

ZVANJE.

»Blago onima, koji stanuju u Tvom domu, Gospode, slavit će Te na vijeke vijekova«. Ps. 35

»Jao, jao onima koji umiru, a da nisu izvršili svoga poslanja! Koji su bili pozvani, da se posvete, a življahu u grijesima; koji su bili pozvani, da služe Kristu — a uroniše u taj nestalni i nevjerni svijet; koji su bili pozvani, da se bore — a izostadoše zbog lijenosti! Jao onima, koji su imali darova i sposobnosti — ali ih ne upotrebiše ili zanemariše ili zlorabiše! Svijet prolazi stoljeće po stoljeće, no sveti anđeli i blaženici dovikuju neprestano: jao, jao! i: vaj, vaj! zbog onih, koji gube zvanje, ne ispunjuju nada i preziru ljubav Božju i upropašćuju duše«. Newman.

»DOĐI I SLIJEDI ME!«

»Učitelju dobri, što da činim, da postignem život vječni?« Tako je živahno upitao netko, koga je sreća bila obdarila dobrima ovoga svijeta, no koji je dobro razumio, e je život vječni daleko dragocjenije blago. Došao je božanskom Učitelju, da ga pita, što još treba da učini, e bi sebi osigurao velebnu nagradu, za kojom je čeznuo. Bio je mlad i bogat, jedan od poglavica zemlje — jedan od onih bez ljage i mane!

»Zapovijedi? — Sve sam to obdržavao od mladosti svoje! Učitelju dobri, što mi još treba?«

Isus ga pogleda ljubezno — jer takove su duše mile njegovu Presvetom Srcu — i reče: »Ako želiš savršen da budeš, idi, prodaj, što imaš i podaj siromasima i dođi i slijedi mene!«

Nastade tjeskobna stanka: narav i milost borile se o prvenstvo. Pozvan je i pokazan mu je put k savršenosti! Trebao je samo prikazati jedinu žrtvu i postao bi vjernim učenikom. No žrtva bijaše velika, dà prevelika za onoga, koji se malo prije činjaše tako velikodušan! Oklijeva, koleba — i vraća se žalostan. U ušima mu odzvanjaju riječi: »Dođi i slijedi me!« (Mat. 19, 21), a srce mu obavija i zamata ko mrtvaca — ljubav k »velikom bogatstvu«. Jedan je pozvan i ne odazva se! »Tamna sumnja« veli o. Faber, »mora da je ostala u duši onoga, koga je Isus bio pozvao, da ga slijedi. I da li on sada gleda u nebu

u lice Onoga, od čije se blage ljepote tako žalosno odvratio ovdje na zemlji?!« . . .

Prošlo je odonda skoro dvije tisuće godina, no isti glas šapće neprestano u ušima mnogog mladića i djevojke: »Jedno ti još treba — **dođi i slijedi mene!**« Mnogi su čuli taj glas i obradovaše se i razveseliše u srcu i ustadoše na glas Učiteljev. Drugi začepiše uši ili se odvratiše bojeći se društva s Onim, koji ih milo dozivaše. Mnogi opet stoje i prisluškuju i čude se, što to ima da znači i pitaju se, da li to baš njih zove — no Isus Nazaretski zove i prolazi i prođe, a oni ostadoše iza njega — za uvijek!

Ovima je poglavito posvećeno ovo jednostavno razlaganje o zvanju u nadi da će upoznati djelovanje milosti u svojim dušama ili da će ih potaknuti, da mole, da i oni jednom postanu djelitelji krunidbenih darova vječne ljubavi Božje.

ŠTO JE ZVANJE?

»Kako bih mogao saznati, da li imam zvanje ili nemam?« Kako često to pitanje titra na usnama mnogoga mladića i djevojke, kojima se smisao života otvara tek zato, da ga uguše zlovoljnim: »Očito je, da nemam zvanje!« ili se potajno mole, da bi ih Bog očuvao takova udesa! Kako slabo poznaju sreću, koju žele tako lako odbaciti oglušivši se pozivu Božjemu — jer takovo pitanje, takovo osjećanje često je najbolji znak pravoga zvanja.

Svi su ljudi doduše pozvani, da živu savršeno na svijetu. No zvanje ili poziv u svećenike ili redovnike razlikuje se od toga općenitog poziva, što je to osobiti dar Božji, koji on daje onome, koga je odabrao: »Niste vi izabrali mene,« govori on svojim učenicima, »nego sam ja izabrao vas«. Pripovijeda nam evanđelist »da je Krist pozvao k sebi, koga je htio«. I često su pozvani upravo oni, za koje bismo najmanje očekivali. Magdalena, ogrezla u grijesima, postade zaručnica Neoskvrnjenoga; Matej okružen krivo stečenim blagom; Saul bjesneći, progoneći i koljući kršćane. Svi su ovi čuli poziv, jer kako uči sv. Toma Aquinski, grješan život u prošlosti nije nikakova zapreka zvanju.

Nego, i ako je ovaj dar od neprocjenjive vrijednosti i znak osobite Božje naklonosti, to ipak Bog ne sili dušu, da ga primi, nego je ostavlja

slobodnu, da se milosti odazove ili je odbaci. Gdjekad božanski Lovac milo pozivlje na molitvu, koja je temelj njegove ljubavi i bojažljivo, kao da se boji siliti slobodnu volju, šapće samo koju riječ! Ako je duša zabaci, Isus se često udalji za uvijek. Jer on želi imati u svojoj službi samo takove, koji mu drage volje služe — dobrovoljce! No ako duša zaprepaštena prisluškuje, ako se dapače boji, da glas ne bi opet progovorio i odveo je, pred čim ona preza — milost je slobodna da dovrši djelo i dovede žrtvu do nogu božanskog Učitelja.

U toj prvoj borbi duša je bila nesvijesno duboko ranjena od želje za nečim nepoznatim i dosad nekušanim — za srećom. Skoro neosjetno osvoiila je srce čežnja za plemenitijim životom. Molitva mu se počinje militi, a tako i samozataja i smisao za žrtvu. Tada plameni sjaj svjetskih naslada, koji je nekada tako zablještavao, kao da od dana do dana izumire. Svjetsko veselje i ugodnosti ne privlače više ili barem ne zadovoljuju. Njihova ispraznost sve više umara i sve više umnaža žeđu za »nečim«, što se ne da opisati, a ipak muči dušu.

»Slatki i blagi Gospode!«, kliče blaženi Henrik Suzo, »od moje prve mladosti izgara mi duh od žeđe tražeći nešto; no šta je to »nešto« još ni sad pravo ne razumijem. Gospode, ja za tim čeznem već mnogo godina, no ne mogoh toga nikad razumjeti, jer ne znam, što je to. Pa ipak jest nešto, što privlači moju dušu i srce i

bez čega ne mogu postići pravoga mira. Gospode! Prvih dana svoje mladosti tražio sam to »nešto« u stvorenjima. No što sam ga više u njima tražio, to sam ga manje nalazio; jer svako stvorenje, koje sam uočio, prije nego sam za njim težio ili u njemu otpočinuo, opominjalo me ovako: »Nisam ja, što ti tražiš!« No moje srce živo čezne za tim, jer bi bilo tako sretno, kad bi ga posjedovalo. Jao! što neprestano nalazim, nije to »nešto!« No što je to, Gospode, još ne znam jasno. Reci mi, ljubljeni Gospode, što je to uistinu, i koja mu je narav, što me tako potajno muči«.

Kad se najviše zabavljamo svjetskim zabavama i podražajima, upravo je onda najveća bolna praznina u srcu. Kako je to sve ništetno! Kako isprazno! Kako slabo zadovoljava! Zar će mi takav biti čitav život? Zar sam samo za to stvoren?

Malo po malo počima duša shvaćati uzvišenost i prednost evanđeoske savršenosti, neopisivi čar djevičanstva, i kako je to plemenito sav se posvetiti službi Božjoj i spasu duša. Tihi šapat: »Dođi i slijedi me!« postaje sve glasniji i jači, dok napokon ne osjetimo snažno čuvstvo veselja i zahvalnosti. No znade se katkad dogoditi, da osjećamo naravnu odvratnost i strah zbog odgovornosti: umorna je duša razumjela: »Učitelj je ovdje i zove te!« — t. j. dobila zvanje.

PRAVO ZVANJE.

Uopće govoreći zvanje sastoji jednostavno u tom, da Bog nekoga odabere za neki stalni način života. Nema tu dakle ništa misterijozna, kako to mnogi sebi predstavljaju.

O. C. Coppens D. I. piše: »Netko zna, da ima pravo zvanje, da se posveti nekom određenom staležu u životu, ako iskreno osjeća te je uvjeren — ukoliko to može s pomoću milosti Božje prosuditi, da je taj stalež najbolji za njega, da postigne svrhu, koju mu je Bog na zemlji odredio, i ako po svojim darovima, navikama i okolnostima može u taj stalež stupiti u iskrenoj nadi, da će u istom uspjeti«.

Tomu dodaje glasoviti francuski ascetički pisac o. Poulain D. I.: »Da prosudimo, da li imamo zvanje nadahnuto od Boga, nije obično dosta, da se zadovoljimo tim, što imamo trajnu sklonost prema njemu. Ovaj znak nije siguran, ako nisu ispunjeni naravni uvjeti, naime da imamo određene tjelesne, ćudoredne i duševne sposobnosti«. Dakle: mogu, sklon sam, hoću.

Zvanje u redovnički stalež pretpostavlja dakle ne samo nadnaravnu sklonost ili želju, nego i prikladnost ili mogućnost, da izvršimo njegove dužnosti. Bog ne može djelovati oprečno. Ako on zaista hoće, da ga netko slijedi, mora mu dati i mogućnost, da čini tako. Ako su dakle na putu stvarne poteškoće na pr. ozbiljna bolest,

briga za uzdržavanje starih roditelja itd. takav nije pozvan, da stupi u redovnike.

Bog ipak gdjekad nadahnjuje nekim osobama, da učine nešto, što on uistinu ne želi ili ne namjerava, da to izvrše — nego da uzmognu pokazati svoju dobru volju. Tako je želio David, da sagradi hram Gospodnji, Abraham, da žrtvuje sina — sve dakle samo zato, da pokažu svoju poslušnost i spremnost, jer kako veli sv. Terezija: »Bog je često zadovoljniji sa željom, da učinimo nešto, nego ako to uistinu izvršimo«.

Primjećuje sv. Franjo Saleški, da je najbolji i najsigurniji znak zvanja stalna i odlučna volja služiti Bogu, jer je božanski Učitelj nekoć rekao: »Ako h o ć e š . . . dođi i slijedi me«. Svetac piše: »Pravo je zvanje jednostavno čvrsta i odlučna volja služiti Bogu onako i ondje, gdje On to hoće. ne velim time reći, da moramo biti prosti od svake neugodnosti, poteškoće i odvratnosti. Stoga ne smijemo krivo prosuđivati zvanje, što onaj koji misli da je pozvan u redovnički stalež ne osjeća više isto osjetno čuvstvo, koje je imao na početku i što pače ćuti odvratnost i takovu hladnoću, da misli, e je sve izgubljeno.

Da upoznamo, da li nas Bog zove, da stupimo u koji red, ne treba čekati, dok nam on sam progovori, ili dok nam pošalje anđela s neba, da nam očituje svoju volju, ne treba uopće nikakove objave, nego treba spremno odgovoriti prvom nadahnuću i ne žalostiti se i ne zgražati se radi hladnoće, kad se ova pojavi«.

ZNAKOVI ZVANJA.

U ovom su izvatku samo neki redoviti znakovi zvanja. Uzeo sam to ponajviše od o. Gautreleta D. I. i iz Retreat Manual. Naravno neće nitko očekivati, da imamo sve te znakove, ali kad ne bi imao bar neke od njih, može mirne duše reći, da nema zvanja.

1. Ako želiš imati zvanje i uvjerenje, da nas Bog zove. Ova se želja općenito najjače osjeća, kad je duša mirna na pr. iza sv. pričesti i za vrijeme duhovnih vježbi.

2. Sve nas više privlači molitva i svete stvari uopće; čeznemo da se u samotnom životu tijesno sjedinimo s Bogom.

3. Svijet nam je sve dosadniji i uvjereni smo, kako je isprazan i nemoćan, da zadovolji našu dušu. Ovo je čuvstvo općenito najjače, kad smo u vrtlogu svjetskih zabava.

4. Bojimo se grijeha, u koje se tako lako pada, i želimo izbjeći grješnim prilikama i pogibeljima u svijetu.

5. Gdjekad je i to znak, ako se duša boji, da će je Bog pozvati; moli se, da ne dobije zvanja, no ne može se te misli otresti. Ako je to zvanje pravo, brzo će nam omiliti, kako primjećuje o. Lehmkuhl: »Ne treba imati naravne sklonosti prema redovničkom životu; naprotiv božanski poziv i naravna odvratnost prema tom staležu posve se dobro slažu«.

6. Revnost za spas duša. Razumijevanje vrijednosti besmrtne duše i želja da sudjelujemo u djelu spasa.

7. Želja žrtvovati čitav svoj život, da postignemo obraćenje nekoga, koji nam je mio i drag.

8. Ako želimo dati zadovoljštinu za vlastite i tuđe grijehe i želimo izbjeći napastima, za koje držimo, da im teško odolijevamo.

9. Sklonost prema djevičanstvu.

10. Veseli nas pomisao na redovnički život, koji nam pomaže duši, donosi mir, umnaža zasluge, sprema vječnu nagradu.

11. Želimo se posve žrtvovati i predati Isusu za ljubav i trpjeti njega radi.

12. Znak je također pravoga zvanja, ako je tko pripravan, da ga se primi u bilo koji stupanj reda, radi toga, što nema dosta darova ili naobrazbe.

ZAŠTO DA STUPIMO U RED?

Sv. Franjo Saleški piše: »Mnogi stupaju u red, a da ne znaju, zašto to čine. Dođe tkogod u samostansku govornicu, vidi redovnike, kako su mirni, sretni, čedni i zadovoljni i misli ovako: »Oh kako je to sretan život! Hajde de, da i ja stupim! Svijet nam na jednom omrzne — ne znamo, što želimo«.

»Drugi stupaju u red, da nađu mir, utjehu i svaku ugodnost i misle: »Kako su redovnici sretni. Nemaju nikakove brige za svakojake domaće potrebe. Roditelji im ne mogu više neprestano zapovijedati niti ih koriti — hajdemo u redovnike!«

»Takovi razlozi ne vrijede ništa. Promislimo, da li imamo dosta odlučnosti i odvažnosti, da sami sebe razapnemo i uništimo ili bolje govoreći, da dopustimo Bogu, da to s nama učini. Moramo znati, što to znači biti redovnikom. To znači priljubiti se Bogu neprestanim mrtvenjem samoga sebe. To znači živjeti jedino za Boga. Naše srce mora biti neprestano i potpuno u Bogu; oči, jezik, ruke i svi udovi imaju neprestano služiti njegovom božanskom Veličanstvu. Pogledaj dobro u svoje srce i vidi, da li imaš dosta odvažnosti, da umreš sam sebi, a živiš jedino Bogu. Redovnički stalež nije ništa drugo nego škola samoodricanja i samozataje«.

Sv. Franjo govori o čisto naravnim poticali-

ma. No budući da je poziv u redovnički stalež nadnaravan, to je jasno, da takova naravna poticala ne dostaju, nego moraju proistjecati iz milosti. Ako je međutim glavno poticalo, koje nas nuka da prigrlimo redovnički stalež, nadnaravno, zvanje će biti pravo, i ako imamo naravnih poticala. Jer Božja se Providnost često služi nezgodama i nedaćama u životu, da duši omrzne svijet, i da je tako pripravi za veće milosti.

Tako na pr. utemeljitelj kamaldulenškog reda sv. Romualdo potražio utočište u nekom samostanu, da izbjegne neugodnim posljedicama, jer se bio potukao s nekim u dvoboju. Sretni ga redovnički život tako ganu, da se posve posvetio Bogu.

Sv. Pavao, prvi pustinjak, bježeći od progonstva zađe u pustinju i nađe u samoći mir i zadovoljstvo, što je već tako dugo uzalud tražio. Kako je mnogo oko silom progledalo, kad je nenadana smrt ugrabila milog prijatelja! Progledali su mnogi videći, kako je život kratak i nesiguran i razumjeli su, da je život vječni ono »jedino što je nužno«. Netko se založi za nešto pa ne uspije; nečemu se stalno nada, pa se dogodi baš protivno; ljubi nekoga pa se razočara — sve nas to može uvjeriti, da je jedino naš Učitelj Isus Krist vrijedan, da njemu jedinomu služimo, jedino njega svim srcem ljubimo i za njeg se borimo.

Da završimo riječima učenog bogoslovca Lessija: »Ako netko odluči stupiti u redovnike s nakanom da će obdržavati redovnička pravila i

dužnosti — ta odluka, to zvanje dolazi bez sumnje od Boga, makar su koje mu drago okolnosti proizvele tu odluku«.

»Ništa ne smeta, kako smo počeli, samo ako smo odlučili ustrajati, i ako dobro svršimo«, kaže sv. Franjo Saleški. »Ništa ne smeta, zašto smo odlučili stupiti u redovnike, jer je to od Boga«, tvrdi sv. Toma; a Suarez nas uvjerava, da je »želja stupiti u redovnički stalež uopće govoreći od Duha Svetoga i da je možemo prigrliti kao od Duha Svetoga«.

SMIJEMO LI SOKOLITI NA ZVANJE?

Čudnovato, pa ipak se često događa. Šta? To, da se mnogi inače pobožni i pametni ljudi ne ustručavaju svakojako plašiti one, koji žele stupiti u red. Mjesto da im pomognu i da ih obodre, oni ih samo nastoje uznemiriti. »Zvanje je čisto djelo Duha Svetoga«. Hotimice rišu izmišljene poteškoće i nevolje u samostanima. Iznose, kako su mnogi gdjekad tako postali nesretni. Govore na dugo i široko, kako treba ozbiljno promišljati, prije nego se učini tako važan korak. Dok si oduševljen, lako mnogo toga pregoriš, no kad se ugasi oduševljenje mladenačkog srca — šta onda?

Čudno je, kako se mnogi usuđuju preuzeti na se strašnu odgovornost, što promišljeno odvraćaju duše od zvanja, u koje ih Učitelj zove. Zaboravljaju opomenu Učiteljevu: »Ja sam vas izabrao«. Ruše djelo Božje, a ne razmišljaju, da je to nepravda, koju ne mogu više popraviti.

Drugi opet hladnokrvno tvrde, da je to siguran znak, da Svevišnji nekoga ne zove u red, ako se pokaže nesposobnim za jedan red, i da se ne trebaju dalje oko svog zvanja truditi.

Posve je ispravna tvrdnja, da svako zvanje dolazi odozgor, no isto je tako ispravno, da stvorenja mogu Božje namjere osujetiti ili promicati, i on se uvijek služi stvorenjima, da izvrši svoje nakane. Kakav će biti djetetu značaj, i da li će već u nježnoj mladosti poći prema Svetištu —

sve to ovisi od roditelja i učitelja. Mnogi sretni svećenik i redovnik zahvaljuje dnevice svom Stvoritelju, što mu je dao dobru majku, koja mu je njegovala klicu zvanja još u dječinskom srcu*).

Oci i majke neprestano predočuju djeci razna zvanja i staleže, da tim lakše izaberu najbolji. Sitno pokoljenje! Zar je najuzvišeniji život: služba kralju kraljeva, borba za dragocjene duše i raširene kraljevstva Kristova — zar je taj stalež zavrijedio, da ga preziremo i nikad o njem ne govorimo, ili smo mi tako sitni, da ga ne možemo razumjeti?!

Sveci su razumjeli, da Bog želi, da mu pomažemo i unapređujemo njegovo djelo - zvanja. Sv. Jeronim ovako piše Heliodoru: »Pozivam te, žuri se! Na laku si ruku uzeo moj poziv; možda želiš čuti ukor. Mekoputni vojniče! Što to radiš

---

*) *Obitelj je Vaughan jedna od najstarijih katoličkih obitelji u Engleskoj. Gđa Vaughan moljaše kroz dvadeset godina svake večeri po jedan sat, da bi joj sva djeca postala redovnici. I doista svih pet kćeri stupi u samostan. Od osam sinova šestorica se posvetiše oltaru (1 kardinal, 1 nadbiskup, 1 biskup, 1 opat), a dvojica, što preostadoše stupiše u sjemenište, no jer su upoznali, da to Bog od njih ne traži, služiše mu revno u svijetu.*

Imamo li mi takovih majki? Gđa Vaughan moli 20 godina, da se Bog udostoji primiti njezinu djecu — a mnogi misle, da su iskazali Bogu ne znam kakovu milost, ako su iza mnogih poteškoća milostivo dopustili djetetu, da slijedi Božji poziv.

u očinskoj kući? Požuri se svrstati se pod zastave Kristove!«

Sv. je Bernard tako lijepo govorio o prednostima redovničkog života, da su ga slijedila sva braća i 30 mladih plemića u pustinju kod Citeaux-a.

Još nas više o tom uvjerava, kako su apostoli došli indirektnim putem našem Gospodinu. Sv. Andriju i sv. Ivana posla k Spasitelju sv. Ivan Krstitelj. »Evo Jaganjca Božjega. I čuše ga dva učenika, kako govori i slijeđahu Isusa«.

Andrija »nađe najprije svog brata Simona . . . i dovede ga k Isusu«. (Iv. I. 41). A je li slutio Andrija, da je doveo Isusu temelj Kristove crkve? — Ne znamo, koga možda dovodimo Kristu!

»Sutradan polazeći u Galileju nađe Filipa. Filip nađe Natanijela i reče mu: Nađosmo onoga, o kome pisahu proroci . . . i reče mu Natanijel: Može li štogod dobra doći iz Nazareta. Reče mu Filip: Dođi i vidi«, i tako i on bi pozvan da slijedi Isusa.

Tako su apostoli upoznali Mesiju: utjecajem njegove blage milosti, bez koje su sva ljudska nastojanja uzaludna, dobili su zvanje. »Znaj dobro«, veli sv. Toma »bilo da te svjetuje sotona ili nagovaraju ljudi da pođeš stopama Kristovim, taj savjet i to nagovaranje ostat će sve dotle bez uspjeha, dok Bog ne privuče tvoje srce k sebi. Stoga je odluka da stupiš u redovnike jedino od Boga, pa makar ova započela kako mu drago«.

»Nitko ne može doći k meni, ako mu nije dano od oca mojega«. Stoga i dodaju sveci, da, kad bi zvanje došlo i od sotone, možemo ga objeručke prigrliti kao dragocjen savjet od našeg neprijatelja.

KUŠNJE.

Sveti nas oci uvjeravaju, da zli duhovi nastoje na sve moguće načine, da zapriječe svako dobro. Ako te ne mogu odvratiti od odluke, da se predaš posve Bogu, oni će barem nastojati, da to izvršiš što kasnije. Znaju oni dobro, da je duša u svijetu neprestano izvržena opasnosti, da izgubi i milost Božju i »dragocjeni biser« — zvanje. Zna sotona, da dok se ne zatvore vrata iza mladog levite, ima uvijek nade, da će ovaj izgubiti to dragocjeno blago. Sotona će postaviti zamke, uzbibati sumnje, utjerati strah u kosti, uljepšat će naslade. I najplemenitije će srce pokolebati, i mladi će levita pomisliti: »Vidi, vidi, nikad nisam ni mislio, da je svijet tako lijep, a ja ga kanim ostaviti!« I u toj agoniji podliježu mnogi.

Pod bilo kojom izlikom odlažu se velikodušne odluke iz dana u dan. »Gospode,« kliče sv. Augustin, »doći ću odmah. Čekaj časak. No to odmah nikad da dođe, i tom časku nikad kraja. Neprestano odlučujem, da ću ti se predati sutra — a nikad danas«.

Kako je pogubno to odlaganje, da odgovorimo pozivu Božjem odmah, najbolje bi nam mogli pripovijedati oni, koje su starost i prilike zapriječile, da izvedu svoje prvotne nakane.

Ako je zvanje sumnjivo, treba dakako razmišljati. Razmišljanje mora biti ozbiljno, jer se

ne može oprostiti žurba u tako važnoj stvari. No ipak bolje je slijediti Učiteljev poziv što spremnije nego dugim razmišljanjem izgubiti zvanje i izvanredne milosti, koje su s njim skopčane.

Treba naime znati, da čovjek ne griješi, ako osjeća, da nema zvanja pa ipak prigrli redovnički stalež u namjeri, da će ispunjavati sve dužnosti i služiti Bogu što bolje može. Jer, kako uči Anđeoski naučitelj, Bog ne će onome uskratiti posebne milosti, koje su nužne za taj način života, koji iskreno želi promicati njegovu slavu.

Pa i naš nas Gospodin opominje, da učimo od »djece ovoga svijeta, koji su pametniji . . .« Ovi ni malo ne oklijevaju, ako se mogu bogato udati ili oženiti. Pa ipak ženidba ih veže za čitav život, i možda taj drug nije za njih. No ništa zato, jer to je mudrost ovoga svijeta, da se ne smije ništa propustiti, što nam može koristiti. Zato nas i uči sv. Ignacije, da treba više razmišljati, ako želimo ostati u svijetu, nego ako ga želimo ostaviti. »Ako tko kani prigrliti svjetovni život, treba se više ispitivati i tražiti očevidnije dokaze, da ga Bog zove u svjetovni stalež, nego ako bi se radilo o tome, da prigrli evanđeoske savjete. Naš nas je Gospodin poticao, da prigrlimo njegove savjete i predočio nam velike opasnosti svjetovnog života. Ako dakle pravo zaključujemo, treba više objave i izvanrednijih znakova njegove volje, da stupimo u svjetovni stalež nego u redovnički«.

Ima ljudi, koji dobro misle, no ipak počinjaju silne nepravde. Pod izlikom naime da »iskušaju zvanje« zaustavljaju svoju djecu često više godina i ne daju im da stupe u red.

Ako im to spočitneš, odgovaraju, e treba »da djeca upoznaju svijet«. Tako će im se bolje razviti sve duševne sposobnosti. Tako će sami sebe bolje upoznati. Tako će im se raširiti duševno obzorje i moći će bolje prosuđivati stvari. Tako će im se napokon borbom učvrstiti zvanje, jer ako ne mogu odoliti kušnjama, ako ne mogu svladati opasne napasti i zavodljive zamame svjetskih naslada — to onda nije zvanje, i bolje je, da ga zabace.

»Je li svijet mjesto, gdje da iskušamo zvanje?», pita sv. Vinko Paulski. »Pustimo, da duša potraži što prije sigurno utočište!« Dobro to znade Crkva, da je ta kušnja potrebita. Zato i propisuje, da se kandidati redovničkog staleža imaju u svakom novicijatu podvrći toj kušnji najmanje godinu dana prije nego se pripuste k zavjetima. Ovdje slobodni od kužne atmosfere pokvarenog svijeta imaju na pretek vremena da mole i razmišljaju. Mogu slobodno sve napustiti ili ostati. Ovdje se može svatko ispitati, da li iskreno želi odreći se svega i slijediti Krista po sv. zavjetima.

»Nema pogibeljnijeg savjeta od toga«, piše o. Lessije. »Zar to ne znači u istinu željeti utrnuti nutarnji duh, a sve pod maskom »kušnje«. Zar to ne znači izložiti burama napasti onoga, koji je upravo htio potražiti luku spasa?«

»Kad bi koji vrtlar posadio vanredno nježnu biljku na kamenitu tlu obraslu korovom i dračom; kad bi je izložio sunčanom žaru i svakoj promjeni vremena — a sve to da iskuša, da li će napredovati u najnepovoljnijim okolnostima, ne bismo li svi držali takova vrtlara luđakom? Isto su tako nerazboriti, koji svjetuju redovničkim kandidatima da ostanu neko vrijeme u svijetu. Zvanje je Božje nadahnuće, ono je ona dragocjena klica, koja ima donijeti plodove za život vječni. Zasađena je ta klica u ljudskom srcu, no tlo ljudskog srca vrlo je neprikladno za tako nježnu klicu, i stoga treba vanredne njege i pomnje. Treba stražiti, da je ne odnesu ptice nebeske — zli duhovi. Treba nastojati, da je ne uduše drač i korov — strasti i brige ovoga života. Treba je čuvati, da je nogama ne pogaze - ljudi naopakih načela. Tkogod dakle želi da je sačuva i da vidi, kako u njegovu srcu raste i napreduje klica, koju je božanski Spasitelj u njem posadio — neka bježi što prije može iz svijeta i neka potraži sigurno utočište«.

ODLUKA.

Iz onoga što je dosad rečeno slijedi, da se treba Božjem pozivu odmah odazvati, čim ga upoznamo. A upoznat ćemo glas Božji, ako nam se ta misao da ostavimo svijet neprestano nameće ili se pače bojimo, e bi nas Gospod trebao.

Sv. Toma uči, da treba bez oklijevanja prihvatiti poziv u savršeniji stalež, jer su ta Božja nadahnuća i rasvijetljenja prolazna, a ne trajna. Čitamo u sv. evanđelju »Isus iz Nazareta prolazaše čineći dobro«. Ako dobro ne pazimo, kad On prolazi, ne će se On nikad više povratiti. »Evo stojim pred vratima i kucam«, govori on. »Ako tko čuje glas moj i otvori mi, ja ću unići,« a ako ne čuje, ne ću se više povratiti.

»Požuri se, molim te«, kliče sv. Jeronim. »Presijeci već jednom konope, kojima si privezao svoju barku uz obalu«, jer nekoliko dana odgađanja lišava te neprocjenjivih zasluga, koje bi stekao u redu.

Kako nas uvjerava Mgr. Malou oklijevanje je opasno, a dugo odlučivanje nepotrebno. »Kad se radi o redovničkom staležu treba najmanje razmišljati, ni malo sumnjati i oklijevati, jer u tom staležu susrećemo najmanje poteškoća i najviše sredstava, da spasimo dušu«.

KADA DA STUPIMO?

»Dobro je čovjeku, ako nosi jaram od mladosti svoje«, kaže sv. pismo. Crkva je shvatila taj savjet i dobro je znala, da čisto mladenačko srce bez poteškoće prima kreposti, lako stiče dobre navike, i da je upravo mladenačko srce najrevnije i najvelikodušnije. Zato je Crkva od uvijek sokolila svoju djecu, da se posvete službi Božjoj u nježnoj mladosti. Sabor u Toledu određuje ovako: »Čim su djeca dorasla, t. j. djevojke sa 12, a dječaci sa 14 godina, mogu slobodno odlučiti da stupe u red«. Samo po sebi nema te dobi, kad čovjek ne bi smio stupiti u red. Sabor tridentinski odredio je samo, da nitko ne smije biti pripušten k profesiji, dok ne navrši 16 godina*).

U pravilima Sv. Benedikta posebno je određeno, kako se imaju primati djeca, koju roditelji prikažu, da ih redovnici odgoje, i da poslije ostanu u redu.

»U ono doba slavilo se primanje djeteta isto tako kao danas profesija. Roditelji bi donijeli dijete u crkvu. Umotali bi djetetu ruku u posvećeno platno na oltaru i obećali bi u prisutnosti Božjoj i svih svetih, da će ustrajati u svojoj odlu-

---

**) Prema novom crkvenom zakoniku, novaci se ne primaju, dok ne navrše 14. godinu. Iskustvom je utvrđeno, da najviše njih ustraje, koji stupe u dobi od 16—20 god.*

ci. Kad bi ta mala bića navršila treću ili četvrtu godinu, donosili bi ih na svojim rukama oni, koji su im dali život, da izvrše zavjet i da djeci pokažu stazu, kojom će odsele stupati. Odveli bi djecu u svetište, gdje bi dobili kukuljicu i uvrstali se kao redovnici u redovničkoj zajednici«.

Sv. je Benedikt imao samo 12 godina kad je stupio u samostan, a sv. Toma jedva 14. Sv. je Katarina Ricci položila profesiju u 14. godini. Blažena je Imelda umrla u dominikanskom samostanu u jedanaestoj godini, a sv. je Roza Limska zavjetovala Bogu čistoću u petoj godini. Pa i u naše doba Bl. sestra Terezija od malog Isusa jedva je imala 15 godina, kad je stupila u samostan karmelićanki u Lisieux-u.

»Duh, gdje hoće, duše«. Nema dakle pravila za zvanje, nema ograničene dobi za Božji poziv. Nevinost privlači Božje oko, a duboki ga ponor grijeha ne odbija, ako ne ćemo u njima ustrajati. Što se lakše dajemo poučiti, to više milosti privlačimo; što više ćutimo odvratnost, to je često poziv jači. Malo dijete čuje Njegov šapat. dok drugi ne čuju poziva ni iza mnogo godina.

Crkva tako ljubomorno brani slobodu svoje djece, da sabor tridenski izopćuje one, koji bez dovoljna razloga silom ili prijetnjom zapriječe koga da stupi u red.

Roditelji često zlorabe vlast, koju im je Bog dao, kad se radi o izboru staleža njihove djece. Evo šta o tom piše glasoviti moralista o. Ballerini D. I.: »Vlast očinska ne proteže se na pravo sinova i kćeri, da sebi izaberu stalež, makar htjeli i slijediti Kristove savjete. Ne smije se dakako smetnuti s uma dužnost, koju nalaže sinovska odanost. Zato treba moliti roditelje za dopuštenje. Ako ne dopuste, sinovi ne smiju odmah otići. Moraju naime neko vrijeme pričekati, dok i roditelji upoznaju svoju dužnost. No ako bi kako prijetila opasnost, da bi roditelji nepravedno zapriječili dječje zvanje, djeca mogu i moraju otići i bez znanja roditelja. Roditelji imaju pravo prokušati zvanje svoje djece, prije nego stupe u red. No nije im dopušteno da sile djecu, e najprije kušaju slasti ovoga svijeta. Pa, ako se dogodi, da ovo djeluje na djecu, roditelji ipak nemaju razloga da zaključuju, da to zvanje nije pravo. Ima naime zvanja, koja se grješno ostavljaju«.

Sv. Alfonzo Liguori nabraja mnoge teologe, koji drže, »da roditelji smrtno griješe, ako priječe djeci da stupe u red«. »Odvratiti nekoga od redovničkog staleža nije ništa drugo nego umoriti Isusa Krista u njegovu srcu«, piše sv. Jeronim.

VAŽNO JE DA SE ODAZOVEMO.

Nema važnijeg časa u životu mladića ili djevojke od onog, »kad im poklecaju koljena« a oni ipak polaze. Sa sv. Pavlom mogu reći: »Kad sam bio dijete, govorio sam kao dijete, mislio sam kao dijete«. No prošli su u nepovrat dani djetinjstva, kad nismo bili odgovorni za svoje čine. Došao je čas, kad treba otisnuti barku u burni život i upraviti je prema vječnosti. Svečani je to i važan čas. O njem ovisi, da li ćeš učiniti mnogo dobra ili zla. Mladost i veliki upitnik gledaju se licem u lice i odgovor će odlučivati ne samo o zemaljskoj sreći, nego i o vječnom spasenju.

Stvoritelj mi je dao dragocjeni talenat, da ga upotrebim u stalnu i određenu svrhu, koju je ruka božanske Providnosti označila od vječnosti. Koja je to životna svrha, to jasno pokazuju mnoge okolnosti i prilike. No taj život ima silu suparnika i u srcu mnogih dižu se žestoke bure.

Svijet poziva na život lak i ugodan; Krist šapće tiho, no jasno: »Dođi i slijedi me — Trebam te — Zaposlit ću te«.

To je smisao života i razlog, zašto smo stvoreni iz ničesa »da tvorimo djela onoga, koji nas je poslao«. Smijemo li oklijevati? Je li to svejedno, živjeti, kako mi hoćemo ili kako Bog hoće, koji nam daje zvanje?

Na to pitanje odgovara sv. Alfonzo Liguori: »Ne griješiš smrtno, ako ne slijediš zvanje, premda si uvjeren, da ga imaš; Kristovi bo savjeti po svojoj naravi ne obvezuju nas pod takovom kaznom. No ipak pogledom na opasnosti, kojima izlažemo naše spasenje izabirući stalež proti volji Božjoj rijetko kad da ne griješimo, osobito ako je tko uvjeren, da se u svijetu izlaže opasnosti da izgubi dušu zbog toga, što zabacuje zvanje«.

I ako dakle ne griješi smrtno tko odnemaruje pravo i sigurno redovničko zvanje — jer je to poziv, savjet, a ne zapovijed — ipak očito srće u veliku opasnost da se izgubi. Bog predviđa napasti i pogibelji svakog čovjeka. Zna za neke, da se ne bi nikad spasili usred grješnog svijeta i ove poziva iz svijeta, da ih zaštiti od pogibelji. Bog pruža pomoć i daje milost, da slaba duša ojača — no sve je te milosti skopčao sa zvanjem. Ako dakle zabacimo zvanje, zabacujemo i one posebne milosti, koje nam je u redu namijenio, i ne mora nam dati novih milosti, kad smo veće prezreli. Stoga će mnogi osjetiti, da je izvanredno teško spasiti se u svijetu.

Ako očito i jasno zvanje zabacimo, ne samo da se lišavamo posebnih Božjih milosti, nego preuzimamo i ozbiljnu odgovornost, što ne ćemo da sudjelujemo sa Spasiteljem na »najbožanstvenijem od svih božanskih djela« — spasu duša

Koje dakle čudo, da su oni, koji zabace zvanje, tako često u životu nesretni i opterećeni mnogim i teškim grijesima, kako to (često) znadu ispovjednici.

NEPRIJATELJI.

Budući da sotona dobro razumije neprocjenjivu vrijednost zvanja za dotičnoga i za druge, to je posve naravno, da će on sve upotrebiti, da ga osujeti. Navaljivat će poteškoćama kao roj bijesnih osâ i ne će u borbi sustati, ako mu se junački ne odupremo. Odbijen i pobijeđen u jednoj stvari, ponovit će bez oklijevanja navalu u drugoj, no s mnogo više odvažnosti. Ni sami ne znamo, koliko se neprijatelja sjati, da nas odvrati od službe Božje. Nikad nismo mogli ni pomisliti, da se toliko ljudi tako živo zanima za našu sreću u životu. Kako su savjesni, čim saznadu, da želimo stupiti u red. Namrštivši čelo kao da žele oponašati mrke redovnike, nabrajaju nam zabrinuto sve poteškoće i opasnosti, koje su skopčane s našom odlukom.

Dolaze tako zvani »prijatelji« i mole ga, nek ne bude kukavica i ne bježi, nego nek vrši, što mu je dužnost. Napominju mu, što bi sve dobra mogao učiniti, ako ostane, gdje jest. Zaklinju ga, nek ne bude luda budala, kad može po Božjem zakonu lijepo uživati i zabavljati se. Pa zar ne bi najbolje bilo, da »upozna život«, prije nego se zakopa u mrki samostan. Rugaju mu se, da nema moralne jakosti, nazivaju ga bešćutnim i okrutnim, što ostavlja ljubljene roditelje pod stare dane.

Kako ta borba zna biti užasna, to razumije

samo onaj, koji je to proživio. Čovjek želi biti jedino velikodušan, a nazivaju ga prostim samoživcem. Jadni mladić susreće samo hladna, ozbiljna lica, cinički podsmijeh i usne nategnute na prezir. A kada treba mladić više saučešća i ljubežljivosti nego baš onda, kad mu je duša kao u smrtnoj borbi, jer tijelo i krv teško tu žrtvu prinose, pa makar i za ljubav Isusu. Bog, koji je u početku sve tako zaslađivao, želi da otrgne zaručnicu od zemaljske ljubavi, i zato se čini kao da je sakrio i odvratio lice svoje od onoga, koji se na smrt bori. »Čini mi se«, govoraše blažena majka Kerr »kao da su sve moje želje iščeznule, kad sam odlučila slijediti ih«.

Prije smo se veselili i čeznuli za životom punim samozataja, no sad nam ispunja srce strah i sumnje. Sv. nas Terezija sokoli, da se ne plašimo, nego kušnju junački podnesemo, i bit će naša sreća još veća.

»Ako nešto činimo jedino radi Boga, piše svetica«,to nam on često prije djela pošalje strah, da nam umnoži zasluge. Što je veći strah, to je veća zasluga i ugodnost, kada djelo izvršimo. Znam to iz vlastitog iskustva. I stoga ako bi imala štogod svjetovati, preporučila bih, da nikad ne napustite nadahnuća radi straha, da to ne ćete moći izvršiti, jer je preteško. Nema razloga, da se bojimo, e ne ćemo uspjeti, jer je Bog svemoguć.

»Premda nisam mogla u početku **upokoriti** svoju volju, da postanem redovnica, **ipak sam**

uviđala, da je redovnički stalež najbolji i najsigurniji. Malo po malo odlučim se prisiliti na to. Borba je trajala tri mjeseca. Silila sam se ovim razlogom. Poteškoće i nevolje jedne redovnice sigurno nisu veće od muka u čistilištu, a ja sam i te kako zaslužila pakao. Mnogo je bolje proživjeti ovo života što mi još preostaje, kao da sam u čistilištu i onda ravno poći u nebo. Sotona mi je prišapnuo, da ne ću moći podnijeti redovničke strogosti, jer da sam nježno odgojena. Padala sam u nesvijest, izgarala u groznici, jer sam uvijek bila tanka zdravlja. Branila sam se od njega predočujući sebi muku Kristovu i nije mi bilo odviše teško štogod podnijeti njemu za ljubav. Posve se dobro sjećam, kakovu sam silnu bol osjećala, kad sam ostavljala očinsku kuću (roditelji joj ne bi nikad bili dopustili da stupi u red). Bio je taj bol tako velik, pa držim, da ni smrtna borba ne će biti veća. Činilo mi se, kao da su mi sve kosti iščupane i polomljene. No čim sam obukla redovničko odijelo, u isti taj čas poučio me je naš Gospod, kako on pomaže one, koji se sile da mu služe. Osjetila sam takovo veselje, kakovo nisam poznavala do onoga časa«.

POTEŠKOĆE.

Da bude još gore onima, koji su u kušnji, evo ćemo nanizati nekoliko pravih i izmišljenih poteškoća zaboravljajući pri tome, da zvanje slijede »milosti zvanja«, a apostol tvrdi, da s ovima »sve može«.

1. »Možda neću ustrajati«. — Kad bi se u svijetu zbog toga oklijevalo, što se možda neće uspjeti, zaista malo bi se što učinilo. No Crkva pomno bdije, da ne bude kakove opasnosti s ove strane pa stoga daje redovničkom kandidatu dosta vremena u novicijatu, da ispita da li je zaista pozvan i je li sposoban za taj život. Nije nikakova sramota ostaviti novicijat ili biti otpušten iz novicijata. To je samo znak, da Bog s tom dušom ima druge namjere. Sv. Josipa Kupertinskog ne htjedoše dugo vremena primiti u Franjevce, jer da je nesposoban. On ode u Kapucine, no bi iza 8 mjeseci »kušnje« otpušten, jer su mislili, da nema zvanja. Iz milosrđa primiše ga opet Franjevci, gdje je živio sve do svoje svete smrti.

Napominje Suarez, da moramo u ovoj stvari više gledati na milost Božju, nego na vlastitu snagu. On nas sigurno ne će ostaviti, samo ako vjerno slijedimo njegova nadahnuća. Ako on zove i one, koji ga ne traže, kako da ne će pomagati i štititi one, koji su došli na njegov poziv.

»O kad bih znao, hoću li ustrajati«, reče jednom neki bojažljivac, kako čitamo u Nasljeduj

Krista, »i najednom čuje u sebi odgovor od Gospodina: »Čini sada, što bi činio onda i bit ćeš posve siguran«.

Mjesto da se plašimo gledajući one neke, koji se iznevjeriše zvanju, zašto ne gledamo — pita sv. Ivan Zlatousnik — one nepregledne čete redovnika, koji sveto obdržavaju svoja pravila i nalaze u redu mir, sreću i spas.

2. »Šta će biti s mojim zdravljem?« — Nijedan se redovnik ne otpušta iza profesije radi bolesti. Ako Bog ne dadne u novicijatu dosta sila, da možeš vršiti dužnosti, to je očit znak, da on s tobom nešto drugo namjerava. Tako je sv. Benedikt Josip Labre uvidio, da nije sposoban ni za Cistercite ni za Kartuzijance. Pokuša zatim dvije godine, ne bi li mogao stupiti u Trapiste, no uzalud. Tako je uvidio, da je njegovo zvanje, da muku Učiteljevu savršeno nasljeduje u svijetu. I postao je svetac. Međutim iskustvom je dokazano, da redoviti zajednički život vanredno pomaže onima, koji su slaba zdravlja. Bog naime često nagrađuje one, koji su velikodušni, i koji mu žele služiti, pa bili ne znam kako slabi. On im daje nove snage i jakosti.

O. Surin D. I. svjetova svojoj majci, da stupi u karmelićanke, kad joj bilo 56 godina. Bila je vanredno nježna ustrojstva tako, da su je uvijek morale dvoriti četiri dvorkinje. No stupivši u red obdržavaše sve redovničke pokore i življaše 15 godina, a da nije nikad ni stupila u bolnicu.

Druga jedna karmelićanka Soyecourt nije u svijetu nikad smjela postiti radi slabosti, no u redu je doživjela osamdesetu godinu.

Sv. Bernard služaše Bogu revno 63 godine nikad ne propuštajući redovitih pokora, postova i poslova. Pa ipak je bio izvanredno slab, kad je u red stupio i neprestano bacao krv.

3. »Time ću u srce raniti bijedne roditelje«. — Kad sotona opazi, da nekoga ne može odvratiti, onda radi sve moguće, da ga barem zapriječi. Najjača i najopasnija sotonina zamka je ljubav prema roditeljima. Sotona vješto dokazuje, kako je ta ljubav opravdana i razumna, služi se svim mogućim (sofizmima) doskočicama i jadna duša ne zna, koji glas da posluša, da li onaj, koji je poziva, ili onaj, koji ju zaustavlja.

Sv. Alfonzo Liguori izjavljuje, da mu je to bila najteža kušnja u čitavom životu, kad je očitovao ocu, da kani ostaviti svijet. »Mili oče, ja znam, da mnogo toga podnosiš mene radi. No moram ti očitovati, da ne pripadam više ovom svijetu. Bog me zove, i ja sam odlučio slijediti njegov poziv«. Tri ga je sata držao otac u naručaju i plačući opetovao: »Ljubljeni sinko, ne ostavljaj me! Sinko moj, sinko moj! Ja nisam zaslužio, da tako sa mnom postupaš!« Da je poslušao taj ganutljivi poziv, Crkva bi izgubila jednog od najvećih svetaca. No on se je sjetio riječi onoga, koji je »najljepši i najljubežljiviji od sinova ljudskih«, a koji je rekao: »Nemojte misliti da sam došao da donesem mir na zemlju: nisam došao da donesem mir, nego mač. Jer sam do-

šao da odijelim sina od oca i kćer od majke . . . tko ljubi oca ili majku više nego mene, nije mene vrijedan«.

Strašna odgovornost leži na savjesti roditelja, koji radi samoživosti ili krivo shvaćene ljubavi zapriječe djecu, da ne slijede Božji poziv.

To će im biti sva utjeha, što su malo dulje zadržali one koje su i roditelji ljubili, no oni će na dan suda odgovarati, što su zapriječili neizmjerno mnogo dobra i što su time upropastili mnoge duše, koje bi se inače spasile.

A ne ostavlja li dijete roditelje, kad se udaje ili ženi? Nije li i to velika žrtva i ozbiljan gubitak? Pa ipak otac, koji djeci dobro želi, ne će ni pomisliti na to, da zabrani ženidbu.

Sv. Ambrozije pita, da li je to pravedno, da se oduzima djevojci sloboda, kad želi izabrati nebeskog zaručnika, a ne brani joj se izabrati zemaljskog?

Majci, koja brani kćeri da stupi u red, može se ovako odgovoriti: »Vi ste se udali i dobro ste učinili. No da su vas silili, da stupite u red, biste li to dragovoljno učinili?«

4. »Ja bih mogao više dobra uraditi u svijetu«. U izvanredno rijetkim slučajevima i okolnostima, može to biti i istina. No nema sumnje, da je život po svetim zavjetima daleko zaslužniji.

O da su sv. Franjo, sv. Dominik i sv. Ignacije tako mislili i ostali u svijetu, bi li oni više učinili za kraljevstvo Kristovo i spas duša?

5. »Treba dobrih ljudi i u svijetu«. — A da li Bog želi, da baš ja budem taj »dobri čovjek« u svijetu? Pa ako je tako, zašto me zove, da ostavim taj svijet? On sigurno zna bolje, što je za mene najbolje, i što najviše promiče njegovu slavu, pa, kad me dakle zove, treba se spremno odazvati.

O. Olivaint D. I., koji je umro mučeničkom smrću za vrijeme komune, ovako odgovaraše nekom mladiću, koji je htio ostati u svijetu: »Moji roditelji imaju velike osnove za moju budućnost! A Bog? koje on ima osnove? Ako preuzmem ovaj položaj, koji mi nude, ljudi će me jako štovati. A Bog? Hoće li te on štovati? Ja sam po naravi sklon na to! A Bog, koji je dao narav pa da je ne pozna! Ja ću sigurno moći spasiti dušu u svijetu. — Dobro! No želi li Bog, da je u svijetu spasiš?«

Ne znam, kako da to razumijem, da ću u svijetu učiniti više dobra proti volji Božjoj!

6. »Bit ću nesretan u samostanu«. — Zar je svijet zemaljski raj, gdje vlada mir, ljubav i sreća, i gdje ne vlada nikakova nevolja? Istina je, redovnik više podnosi nego drugi: treba podnositi nevolje i dezolaciju, jednoličnost ga izjeda, uvijek iste dužnosti umaraju, bori se iz dana u dan — no ipak on može reći sa sv. Pavlom: »Izobilujem radošću u svim svojim nevoljama«.

»Oče«, reče neki stari trapist opatu, »ja imam toliko utjehe uza sve to, što tako strogo živimo, da se bojim, e je ne ću imati na drugom svijetu!«

»Jedne zimske večeri«, piše bl. Terezija od malog Isusa, »bavila sam se svojim običnim niskim poslom. Bilo je mračno i hladno. Najednom začujem, kako izvan samostana svira glazba. Dočaram sebi bogatu i sjajno uređenu i iskićenu dvoranu. Mlade gospođe ukusno odjevene sjede i laskaju jedna drugoj. Tada pogledam na siromašnog bolesnika, koga sam njegovala. Mjesto glazbe jauk; mjesto ukusno iskićene dvorane cigleni zidovi mrkog samostana osvijetljeni slabim žiškom. Opreka je bila izvanredno ugodna. Daleko je od mene slabo svijetlo zemaljskih naslada, no zato me obasjalo svijetlo Božje. Ne, ne bih dala 10 minuta svog požrtvovnog rada ljubavi za tisuću godina svjetske rastresenosti. Ovdje u Karmelu uza svu duševnu muku i tjelesne boli, ja sam ipak sretnija nego u svijetu, da, sretnija nego u roditeljskom domu, sretnija nego na krilu ljubljenog oca«.

7. »Pa možda nisam nikad ni imao zvanja«. — Mnoge muče velike sumnje o zvanju. Gdjekada se boje, da su prevarili sami sebe i misle, e je stoga nemoguće da se u redu spase. Sva ugodnost i pobožnost kao da je iščezla. Sve je dosadno: molitva, duhovno čitanje, pače i odmor. Sve je to, misle, jasan znak, da Bog nije nikad ni želio, da stupe u red.

Bogoslovci sa sv. Alfonzom na čelu tvrde, da, ako bi neko stupio u red i bez zvanja pa bi ustrajao za vrijeme novicijata, Bog bi mu ga sigurno dao kod polaganja zavjeta. Izdaja je sumnjati ili kolebati, kad si već učinio korak: »Tko stavi ruku na plug i ogleda se, nije mene vrijedan«.

Mrzost i odvratnost nije znak, da nemaš zvanja, pa makar potrajale kroz čitav redovnički život. Bog to dopušta, da iskuša našu vjernost i da nam umnoži zasluge.

8. »Čekaj, počekaj, pričekaj!«

»Da sam ja na tvom mjestu, ja se ne bih tako žurio«. — No Isus ne da mladiću, da ostane ni toliko, da pokopa oca. »Pusti mrtve, nek pokapaju mrtve svoje« i »dođi i slijedi mene — žuri se i ne oklijevaj«.

»Ne znaš ti, dragane, svijeta«. — Znam barem to, da je moj zakleti neprijatelj, a prijatelj moga smrtnog neprijatelja sotone. Znam, da svijet znači opasnost za moju dušu i da ga se moram bojati i od njega bježati.

»Još si ti zelen i premlad, pričekaj malo«. — Zar da čekam, dok kužni dah svijeta okuži lijer-ljepotu moje duše, koju Bog ljubi radi neokaljane čistoće i želi da takova ostane. »Dobro je čovjeku, ako nosi jaram od mladosti svoje«.

PREDNOSTI REDOVNIČKOG STALEŽA.

Nemoguće je u ovako maloj knjižici ocrtati i približno, kolike su prednosti redovničkog staleža. O. Meschler piše: »Redovnički je stalež ono slavno kraljevstvo Duha Svetoga. Slično je otoku, gdje vlada mir i pokoj, dok unaokolo huči i mijenja se i ne miruje val svjetskog života. Slično je vrtu, koji je zasadio Gospod i blagoslovio obiljem zemlju i natopio je rosom nebeskom. Slično je zračnom gorskom vrhuncu, gdje zamire jeka svijeta, a dopiru prvi zvuci blažene vječnosti. Lice zemaljsko pokriva mir i sreća i čistoća i radost«.

Ne treba se tome čuditi, jer se Bog ne da natkriliti u velikodušnosti. Rasipnom rukom nagrađuje on našu žrtvu, što smo poslušali njegov glas.

»Reče mu Petar: »Eto mi smo ostavili sve i slijedili smo tebe, što će nam dakle biti?« I reče mu Isus: »Primit ćete stostruko i posjedovat ćete život vječni«.

»Kušajte i vidite, kako je sladak Gospodin« kaže psalmista, jer jedino oni, koji su okusili sreću, mir i zadovoljstvo samostanskog života, jedino oni potpuno razumiju istinu Spasiteljevih riječi: »Marija je najbolji dio izabrala«. Pisac ovih redaka mogao bi nanizati svu silu srdačnih izljeva zahvalnosti Bogu za milost zvanja. Jedan koji je mnogo prepatio kidajući okove ovoga svijeta piše: »Opažam, kako se pomalo budim iz dugog sna. Sav sam sretan i ne znam, da li sam to ja ili tko drugi. Kako da zahvalim Bogu, što me je doveo ovamo?«

Sv. Jeronim isporeduje redovnika, koji je ostavio svijet sa Izraelcima, kad su se oslobodili egipatskog sužanjstva. »Mora da te Bog jako voli, kad je gorko ropstvo preobratio u slatku slobodu djece Božje«.

U REDU SREĆA.

Mnogo sam našao karikatura, gdje su naslikani redovnici i redovnice kao vesela i objesna četa, koja se veseli u dobrima ovoga svijeta. No još se nije našao umjetnik, kome bi uspjelo prikazati redovničku zajednicu žalosnu i melankoličnu. Prava samostanska atmosfera jesu mir i veselje; redovnici vedri i veseli. Slobodni od bure i oluje svjetske, prosti od briga, prosti od domaćih nevolja, prosti od obitelji, prosti od svađa, prosti od sitne zavisti, zaogrnuti plaštem ljubavi našli su pravu sreću u miru duše i zadovoljstvu srca.

Svijet se može dičiti mnogim stvarima, može trubiti o sreći, koliko hoće, no ne može dokazati, da svoje sljedbenike usrećuje. Bio čovjek za koga se činilo, da mu se ispunila svaka želja, pa je ipak bolno uskliknuo: »Štogod je oko moje poželjelo, nisam sebi uskratio i nisam ustegnuo svoje srce ni od čega, štogod ga je veselilo; no u

svemu sam vidio samo taštinu i bol duši osim ljubiti Boga i njemu jedinome služiti«. Tako Salamon.

No kaošto se svaki čovjek mora boriti, tako se moraju boriti i redovnici. I oni imaju svoje križeve i nevolje, i Bog im često šalje silne kušnje i nutarnje muke, da ih posveti. No uza sve to u dubini duše svoje oni osjećaju Kristovu prisutnost i njegov dragocjeni dar — mir: »Mir svoj vam ostavljam, mir svoj dajem vam«. Ovaj mir svijet ni ne poznaje, a kamo li da ga može dati.

Sv. Lovro Justinijan piše: »Bog je hotimice sakrio sreću redovničkog života, jer da je poznaju, svi bi ostavili svijet i bježali u red«.

»Zemaljski raj«, kaže Sv. Marija Magdalena Pazzi; a sv. Skolastika tvrdi: »Kad bi ljudi poznavali mir, koji uživaju redovnici u zabitnosti, cijeli bi svijet postao veliki samostan«.

Koji su ostavili sve i pošli za Kristom sigurni su, da posjeduju Boga i Božje obećanje, da ću ih vječno nagraditi. Je li dakle čudo, da im je »Jaram Njegov sladak i breme njegovo slatko«. Pisac djela **Récit d' une Soeur** definira pravi redovnički život ovako: »Stjecanje blaženstva nebeskog blaženstvom zemaljskim«.

U REDU SVETOST.

Duhovni oci tvrde, da redovnički život nadmašuje svaki drugi, jer uklanja sve zapreke savršenosti i posvećuje dušu Bogu na najsavršeniji

način.

Naslade i rastresenosti stalni su neprijatelji pobožnosti u svijetu. I najbolje raspoložene osobe teško odolijevaju ovoj ravnodušnosti prema svetim stvarima, koja vlada u svijetu. Mnoga sveta duša čezne za molitvom i sabranošću, no brige za obitelj, društvene dužnosti, neizbježivi posjeti i zabave oduzimaju im gotovo sve vrijeme.

No u redu je briga za dušu prva i najvažnija dužnost. U redu je životna zadaća napredak i usavršivanje duše.

Vrijeme je mudro uređeno, i redovnik može usprkos mnogih drugih poslova svaki dan posvetiti 4—5 sati razmišljanju, molitvi, pohodima Presvetog Sakramenta i breviru. Sve je to tako lijepo raspoređeno, da se ne osjeća nikakav teret.

Pravila i poslušnost označuju mu točno volju Božju, koju u svijetu tako teško upoznajemo. Sve ga to štiti od mnogih opasnih napasti i velikim dijelom uklanja i mogućnost griješenja. Druženje s tolikim odabranim dušama, njihov velikodušni primjer i sveti život potiču ga da i on plemenitije misli i radi. Prost od svjetskih briga, može čitavo svoje srce posvetiti službi i ljubavi Božjoj provodeći revan i ponizan život u nasljedovanju našeg Gospodina Isusa Krista.

»O Gospode!« kliče sv. David, »dragocjeniji je jedan dan u domu tvojem nego tisuću godina u šatorima grješnika«. »Uvjeren sam o tom«, veli

sv. Alfonzo, »da će najveći dio prijestolja, koja ostadoše prazna iza pada anđela zaposjesti oni, koji se posvetiše redovničkom staležu. Od šezdeset svetaca, koji su proglašeni u zadnjem stoljeću, samo su petorica, koji nisu bili redovnici«.

»TROSTRUKA SVEZA« — ZAVJETI.

Tri zavjeta evanđeoske savršenosti — siromaštvo, čistoća i poslušnost — sačinjavaju bit redovništva i vrelo su svih zasluga. Zavjet je svečano obećanje učinjeno Bogu iza ozbiljna razmišljanja i razumijevajući potpuno svu odgovornost, da ćemo nešto pod kaznom grijeha učiniti, što je bolje učiniti nego propustiti.

Jasno je, da je savršenije i Bogu ugodnije, da činimo neko dobro djelo obvezavši se na to zavjetom, nego ako ga slobodno činimo, no bez te obveze. Jer, kako uči sv. Toma, čin je neke savršene kreposti uvijek vredniji od čina neke nesavršenije kreposti. Tako je na pr. čin ljubavi savršeniji od čina mrtvenja, jer je ljubav savršenija krepost od kreposti mrtvenja. Iza bogoslovskih kreposti vjere, ufanja i ljubavi najsavršenija je krepost bogoštovlje, kojom častimo Boga. Zavjet je čin te najsavršenije moralne kreposti bogoštovlja. Stoga su svi čini učinjeni po kreposti zavjeta uzdignuti na dostojanstvo bogoštovnih čina. Stoga ne samo što su u očima Božjim zaslužniji, i što usavršuju volju dajući joj stalnost da dobro čini, nego silno unapređuju i svetost pojedinca, jer svaki čin ima dvostruku vrijednost kao čin dotične kreposti i kao čin bogoštovlja uslijed zavjeta.

No od svih zavjeta najbolji su i najsavršeniji tri redovnička zavjeta. Savršenost kršćanska sastoji u tome, da se odrečemo požude života, da pogazimo svijet, da raskinemo sve okove, koji nas zarobljuju, i da se sjedinimo s Bogom po savršenoj ljubavi. Tri najveće zapreke, koje nas smetaju, da se domognemo te savršenosti jesu po sv. Ivanu evanđelisti požuda tijela za nasladama i ugodnostima i oholost života u traženju časti. Zavjet siromaštva ništi prvu, zavjet čistoće obara drugu a zavjet poslušnosti ruši u prah treću.

Po tim zavjetima ljudi se potpuno i savršeno žrtvuju Bogu. Njemu na slavu prikazuju tu žrtvu paljenicu. U njegove ruke polažu taj dar, da ga primi jednom za uvijek. Pa ne žrtvuju samo ono, što posjeduju ili što bi mogli posjedovati, nego mu daju i svoju slobodu i volju, a to je najsavršenija žrtva, što je čovjek može Bogu prikazati.

Crkveni oci sv. Jeronim, sv. Bernard, sv. Toma Aquinski i mnogi drugi znajući, kako je ova doživotna žrtva Bogu ugodna, nazivlju je »novim krštenjem« i tvrde, da ona briše potpuno sve kazne za sve prošle grijehe.

»Redovnik živi sretnije i umire s više pouzdanja«, piše sv. Bernard. I s pravom. Jer redovnik dobro znade, da su sveti zavjeti, koji ga

vežu za uvijek, da služi svom Učitelju, oprali sve tragove prošlog grješnog života. Pa bili njegovi grijesi tako mnogobrojni ko pijesak na obali morskoj, anđeo koji bilježi sva djela ljudska, sve ih je uništio sa svim strašnim posljedicama, i njihova je duša tako čista i neokaljana, kao da su sad kršteni. »Nema veće ljubavi od ove«, kaže Spasitelj, »nego ako tko položi život svoj za prijatelja«; a apoštol dodaje: »Ljubav prekriva mnoštvo grijeha«. No redovnik žrtvuje sve, što mu je milo, svom prijatelju i Učitelju. Njegov je život svagdanje razapinjanje, trajno mučeništvo, strašnije nego krvno, no koje će mu donijeti neuveli vijenac slave.

Stoga je posve lako razumjeti, zašto toliko žele da opet stupe u red oni, koji su s kojeg opravdanog razloga morali napustiti redovničku kuću. Razočaranje, odgađanje, pače i odbijanje molbe još više uvećava njihovu želju, da se posve predadu Bogu. Oni su upoznali samostansku ljepotu i veličinu života. »Sve za Isusa«. Oni su kušali, kako je ugodno stanovati u domu Gospodnjem kao Izabela, princesa francuska, koja je odbila prosca cara Fridrika i postala prosta redovnica veleći: »Zaručnica je Kristova nešto daleko više nego carica«.

ŽETVA JE VELIKA.

Naći će se dosta njih i među katolicima, koji će upitati: »Pa što nam treba toliko svećenika i redovnica?«

Čitamo u sv. evanđelju, kako je božanski Spasitelj jednom sjeo na obronku, da se odmori od napornog puta. Pogleda naokolo i vidje, kako se na daleko i široko ljulja klasjem obraslo polje. Klasje se sagelo pod težinom nebrojeno sitnog zrnja, a svako zrno nosi klicu života. Duša Kristova izgara od revnosti na taj pogled, jer je to slika nebrojenog mnoštva ljudi, koji su bili, koji živu s njim, i nebrojene mirijade, koji će još doći — a on je došao da ih sve sve spasi. Šuteći pogleda na ono nekoliko žetelaca sa srpom u ruci, kako polagano sabiru i vežu snopove zlatnoga klasja. Tada se okrenu žalostan svojim učenicima i reče im slikovito: »Žetva je doista velika, a poslenika malo. Molite Gospodara žetve, da pošalje poslenika na žetvu svoju«.

Zamriješe Spasiteljeve riječi, no njihova jeka nije zamrla ni danas. »Žetva je velika, a poslenika malo«. Pogledajte, kamo hoćete, zavirite u koji mu drago kut kruglje zemaljske — svuda ćete opaziti, kako nepregledna polja duša čekaju, da ih spreme u žitnice Učiteljeve.

»Pošaljite mi pola milijuna svećenika«, piše jedan isusovački misijonar iz Indije »i ja ću im smjesta naći izobilje posla«.

»Za ljubav Božju dođite ovamo«, piše drugi iz Afrike«. Proputovao sam ovdje u Africi krajevima, gdje milijuni ljudi samo čekaju, da čuju riječ Božju, i jamčim vam, da će postati dobri i sretni kršćani«.

Opet netko motreći vrevu ljudstva u Kini kliče: »Od deset hiljada katehumena u mom okrugu sutra bi bilo sto hiljada, samo kad bi bilo dosta svećenika i redovnica, da ih poučavaju i primaju«.

»Žetva je velika« — 995,000.000 pogana, t. j. od svako 13 ljudi 8 ih ne poznaju pravoga Boga; a svaki ima neumrlu dušu i sa strahom i trepetom gleda kako će je spasiti.

»Molite dakle«, šapće Spasitelj sa oltara gledajući golemu nespremljenu ljetinu, »molite, da Gospodar žetve pošalje poslenika na žetvu svoju«.

POZIV.

Hrvatski mladići i djevojke! Pred vama je život pun nade i očekivanja. Zar nema uzvišenijih ideala, zar nema plemenitije težnje, nego da potratite vaše dane u zabavama i ugodnostima, dok vaša braća sa strahom i trepetom očekuju, da li će kogod doći, da ih spasi, i raskriljenih ruku vape za pomoć. Podignite svoje oči i pogleđajte obilnu prispjelu žetvu u Hrvatskoj, a bez žetelaca. Pogledajte žetvu Kristovu, najslavnije djelo, koje možete u životu učiniti.

Tko ima makar i malo revnosti za duše, u srce ga mora raniti ono, što čitamo u 11. broju god. 1923. glasnika Presv. Srca Isusova o župama na Krku: »Omišalj. . . Uz župnika je kapelan, dok je g. 1555. bilo tu 13 svećenika, 1 đakon i 2 podđakona«. »Dubašnica . . . Sadašnja župa broji 18 sela. Polovicom 15. vijeka bilo je ovdje 12 svećenika, 1 đakon i 1 podđakon«. »Dobrinj. . . . 13 sela. . . i god. 1555. bilo je u njemu 18 svećenika i 1 đakon«.

A šta da istom rečemo o slavnim vijekovima našeg katoličkog naroda u Bosni za 4-stoljetnog ropstva, gdje su uvijek nicali novi naraštaji od plemenitih, najplemenitijih, koji nisu krzmali da kao sinovi svetog Franje stave na kocku i život samo da spase vjeru, taj najdragocjeniji amanet našega naroda.

Silan je bio val sa istoka, koji je prijetio da

će zamesti ostavštinu otaca naših. No silniji je danas val sa zapada — val bezvjerja. Jer ne će nam ovaj val samo oteti djedovski amanet — vjeru, nego uništiti i narod, kako reče neki povjesničar: »Posljedice bezvjerja velike narode slabe, a male narode brišu sa lica zemaljskog«.

Hrvatski mladići i djevojke! Hrvatski je narod imao svoje križare proti **krivoj vjeri** — hoćemo li ih imati proti **bezvjerju?** Do vas stoji!

Mili čitatelju! Kuca li Isus i na tvoje srce? Da ne kuca uzaludno!? Zove li Isus i tebe? Da ne zove uzalud? Moli li, zaklinje li: »Dođi!?« Da nije možda odgovor: »Kupih za se zaselak i . . .« »Kupih pet jarmova volova i . . .«

Mladi prijatelju u Kristu! »Učitelj je tu i zove te«. On te treba. On te želi zaposliti. Hoćeš li ga slijediti? A ako još nisi čuo njegova poziva, sjeti se njegove riječi: »Molite i dobit ćete«. Moli ga za zvanje ne jedamput, nego svaki dan. Moli ga pouzdano, prosi ustrajno, zaklinji žarko i Gospod će čuti glas sluge svoga i dat će mu radost i »radost će vaša biti potpuna«.

»Jedno sam molio Gospoda i to ću tražiti uvijek, da stanujem u domu Gospodnjem u sve dane vijeka svoga«. Ps. 26, 4.

DODATAK.

NAŠE REDOVNIČKE ZADRUGE.

MUŠKI:

Strogi red **Kartuzijanaca** bavi se molitvom, naukom i ručnim radom pa zove li te milost Božja da se u pokori kod njih smiriš to piši: Preč. opatu Kartuzijanaca. Pleterje — via: Brežice. Slovenija.

Ako želiš stupiti u strogi red reformiranih cistercita — Trapista, onda piši na: Prečasni Samostan Otaca Trapista Banja Luka, Bosna ili Prečasni Samostan Otaca Trapista, Rajhenburg, Slovenija.

Ako Te ljubav Srcu Isusovu vuče pa misliš da si sposoban za Isusovca onda piši: Velečasni Otac Provincijal Družbe Isusove Zagreb I. Palmotić 33. Pošt. pret. 147.

Želiš li kreposnim životom Bogu omiliti kao franjevac a Ti piši najbližem samostanu ili: Prečasnom Provincijalatu reda sv. Franje, Zagreb I. Kaptol 9, ili Preč. Provincijalima u Sarajevu, Splitu, Mostaru i Dubrovniku.

Red sv. Dominika — Propovjednički ima svoju provinciju u Dalmaciji, a nadamo se da će doskora blagoslovno raditi i u Zagrebu, pa mo-

žeš ovako pisati: Prečasni Provincijalat reda sv. Dominika, Dubrovnik.

Oci Konventualci ili Minorite su također naš hrvatski franjevački red, pa se možeš ako želiš javiti: Prečasni Otac Provincijal Konventualaca, Zagreb Sv. Duh.

O redu Otaca Kapucina dobit ćeš najbrže uputu ako pišeš: Veleč. Samostan Kapucina, Varaždin — ili Celje, Slovenija.

Vel. Salezijanci, žele uz nadbp. konvikt u Zagrebu otvoriti — budu li imali podmlatka — i zavod za odgoj zapuštene mladeži. Možeš pisati: Veleč. O. Rektor Salezijanaca Zagreb I. Vlaška ulica 38. —

Vuče li Te želja za misijonara kod pogana u Africi ili Aziji, to možeš toj želji udovoljiti ili preko gore spomenutih redova, osobito Isusovaca, koji također šalju svoje članove u misije ili ako znaš njemački piši: P. T. Missionshaus St. Gabriel — Mödling bei Wien. Hoćeš li s Talijanima piši: Filii di S. Cuore, Verona. Italia.

ŽENSKE:

Najstarije naše redovnice jesu Benediktinke na Hvaru, Krku, Rabu i Pagu, u Šibeniku i Trogiru. Hoćeš li slaviti Boga pjevajući časoslov i pobožnim kućnim radom piši časnim Opaticama samostana u spomenutim mjestima.

Drugi po zaslugama za hrvatski narod ženski red jesu: Časne Uršulinke u Varaždinu, jer već više stoljeća odgajaju bolju žensku mladež u svojim školama. Primaju učiteljice, no trebaju i sestara vještih ručnom radu i kućnim poslovima.

Slično rade: Časne Sestre Dominikanke u zavodu Anđela Čuvara na Korčuli. Dalmacija.

Isto tako i vrsne: Sestre sv. Križa u Đakovu. One se bave uz školu još i dvorbom bolesnika, pa rado primaju dobre i zdrave hrvatske djevojke. A možeš po njima postati i misijonarka.

Najraširenije su: Časne Sestre Milosrdnice s maticom u Zagrebu I. Frankopanska 17. U njihovoj će redovničkoj zadruzi kreposna i krepka hrvatska djevojka mnogo moći učiniti i pretrpjeti za slavu Božju i dobro naroda, jer se bave i odgojem i njegom bolesnika i sirotinje.

Po Dalmaciji lijepo odgajaju žensku mladež Časne Službenice Ljubavi (Ancele) u Dubrovniku, a ima ih i u Splitu.

U Bosni i drugdje čine to naše dobre i čedne hrvatske redovnice: Službenice Maloga Isusa, Sarajevo (Betlehem), koje je utemeljio veliki nadbiskup Stadler. I u Zagrebu im je kuća u Maksimiru.

U Nazaretu kraj Banja Luke i u Bihaću

imadu lijepe odgojne zavode: Časne Sestre Predragocjene krvi, a šalju svoje članice i u Ameriku.

Kćeri Božje Ljubavi vrlo lijepo uzgajaju žensku mladež u Sarajevu (Banjski brijeg), u Legradu, Tuzli i drugdje.

Školske Sestre sa sijelom u Mariboru imadu više škola i u nas i kod naših u Americi, pa dobro čine hrv. učiteljice a i druge djevojke, koje k njima pođu.

Skromne Klarise u Splitu se za sve puno Bogu mole i trpe, pa time vrlo mnogo narodu koriste.

Č. Sestre Franjevke s puno ljubavi služe Bogu i bližnjemu u Mostaru, Dubrovniku i drugdje.

Kršne naše unijatske djevojke mogu pristupiti svojim Službenicama presvete Bogorodice u Križevcima.

Za sve ove traži še:

1. Plemenita nakana raditi za slavu Božju, svoju savršenost i dobro bližnjega. 2. Dobro zdravlje tjelesno i duševno, pa i s tim spojene svjedodžbe župnika i liječnika. 3. Kod svakog reda još posebne sposobnosti i uvjeti gledom na izobrazbu i miraz. O čemu će svakom dati potrebne upute dotični red i samostan, ako se ozbiljnom željom na njih obratite.

Molitva za izbor staleža.

(300 dana oprosta dnevno. Pijo X. 6. svibnja 1905.).

O moj Bože, Ti koji si Bog mudrosti i savjeta, Ti koji čitaš u mom srcu iskrenu volju, da Tebi jedinome omilim. Izabirući stalež želim se potpuno slagati sa Tvojom presvetom voljom. Udijeli mi dakle po zagovoru Presvete Djevice, moje majke, i svih svetih mojih zaštitnika, osobito sv. Josipa i sv, Alojzija milost, da upoznam, koji stalež da izaberem i prigrlim, u kojem ću moći unapređivati Tvoju slavu, spasiti dušu i zaslužiti nebesku nagradu, koju si obećao onima, koji vrše Tvoju svetu volju. Amen.

SADRŽAJ.